

- 1 Med Gregorčičeva najbolj znana dela sodi tudi njegova pesem *Soči*. Skušaj jo čim bolj doživeto prebrati. Razmisli o poudarkih in premorih, barvi in višini glasu, spremembi glasnosti ...

Simon Gregorčič: *Soči*

Krasná si, bistra hči planin,
brdká v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte temne srd ne moti,
krasná si, hči planin!
Tvoj tek je živ in je legák,
ko hod deklet s planine;
in jasna si ko gorski zrak,
in glasna si, kot spev krepak
planinske je mladine –
krasná si, hči planin.
Rad gledam ti v valove bodre,
valove te zeleno-modre;
temná zelén planinskih trav
in vedra višnjevost višav
lepó se v njih je zlila;
na rosah sinjega nebá,
na rosah zelenih gorá
lepoto to si pila-
krasná si, hči planin!
Ti meni si predraga znanka!
Ko z gorskih prišumiš dobrav,
od doma se mi zdiš poslanka,
nesoča mnog mi ljub pozdrav –
Bog sprimi te tu sred planjav!...
Kako glasno, ljubó šumljaš,
kako čvrstó, krepkó skakljaš,
ko sred gora še pot imaš!
A ko pridereš na ravnine,
zakaj te živa radost mine?
Kaj trudno lezeš in počasi,
zakaj so tožni tvoji glasi?
Težkó se ločiš od hribov,
zibelke tvojega valovja?
Mar veš, da tečeš tik grobov,
grobov slovenskega domovja?

Obojno bol pač tu trpiš!
V tej boli tožna in počasna,
ogromna solza se mi zdiš,
a še kot solza – krasna!
Krasná si, bistra hči planin,
brdká v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte divje srd ne moti!
Pa oh, siroti tebi žuga
vihar grozán, vihar strašán;
prihrúmel z gorkega bo juga,
divjal čez plodno bo raván,
ki tvoja jo napaja struga –
gorjé, da daleč ni ta dan!
Nad tabo jasen bo oblok,
krog tebe pa svinčena toča
in dež krvav in solz potok
in blisk in grom – oh, bitva vroča!
Tod sekla bridka bodo jekla,
in ti mi boš krvava tekla:
kri naša te pojila bo,
sovražna te kalila bo!
Takrat se spomni, bistra Soča,
kar gorko ti srce narača:
Kar bode shranjenih voda
v oblakih tvojega neba,
kar vode v tvojih bo planinah,
kar bode v cvetnih je ravninah,
tačas pridrvi vse na dan,
narasti, vzkipi v tok strašán!
Ne stiskaj v meje se bregov,
srdita čez branove stopi,
ter tujce, zemlje-lačne, utopi
na dno razpenjenih valov!

Ta pesem je v dveh
kiticah, kajne?

Pravzaprav ni. *Soči*
je enokitična pesem,
samo da je tuja,
pač zapisana v dveh
stolpcih.

